

izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 56 K, za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K, za 1 mesec 6 kron. Posamezna številka stane 60 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 45 v od 1 mm, za poslana, naznanila občanih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstem 3 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 6 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Dr. Smodlaka o Reki in jadranskem vprašanju.

Z ozirom na vesti, da je Nitti vrget v naše vrste bombo s svojo ponudbo: za Reko — Skadar, in z ozirom na to, da so celo v naši državi politiki, ki bi bili pripravljene nasesti tej italijanski spletki. Je znani dalmatinski politik dr. Smodlaka napisal oster članek, v katerem povdarja v prvi vrsti štiri fatalne posledice, katere bi s sprejetjem takšnega predloga za nas nastale:

1. Edino naše veliko pristanišče, izhod na svetovno morje, bi prišlo v last tuje države, ki hoče na Balkanu prevzeti ulogo Avstrije; 2. nastal bi težek razpor med Srbi in Hrvati, ker slednji ne bi mogli prvimi odpušiti izgube Reke in zaliva; 3. nastalo bi krvno sovraštvo med Jugoslavijo in Albanijo zaradi Skadra; 4. zamerili bi se Ameriki, ki čuva Skadar za Albanijo z isto odločnostjo kakor brani Reko pred Italijo, in bi izgubili s tem edino pomoč, na katero moremo računati ne samo v našem sporu z Italijo, ampak tudi za obnovo in konsolidacijo naše države.

Vsaka naša škoda pa se pretvarja v korist italijanskega imperijalizma, ker 1. bi dobila Italija kontrolo nad izvozno luko cele južnozahodne Evrope; 2. bi jugoslovanska država oslabela vsled notranjih sporov; 3. bi sovraštvo Arbanasov napram Italijanom prešlo na nas Jugoslovane in bi bil onemogočen vsak sporazum med obema narodoma; 4. bi se odvrne od nas Amerika — Italija dobila proste roke na Jadranu.

Politiki, ki bi bili pripravljene nasesti lažni spletki, se skrivajo za dva razloga. 1. da je manjše zlo, priznati Italiji suvereniteto nad Reko nego pa da pride to popolne izvedbe londonske pogodbe; 2. da smo prisiljeni pristati na italijanski predlog, ker nimamo moči, da bi odoleli pritisku veselil.

Oba razloga sta ničeva. Za Dalmacijo naj nas ne boli glava. Italija ne more — kakor je že odkrito priznala — izvesti londonske pogodbe iz vojaških in mnogih drugih razlogov. Da je to mogla, bi bila že storila. Uvidela pa je že davno, da Dalmacija ne more biti njena. Zato se je odrekla. Pa četudi bi bil del Dalmacije v nevarnosti, da za sedaj ostane pod Italijo, je to za našo državo mnogo manjše zlo, nego da bo Italija gospodarica Reke. Tako mislijo vsi narodno-zavedni Dalmatinci, in nihče menda ne bo verjel, da je njim manj na srečo usoda njihove ožje domovine Dalmacije, nego komu drugemu. Tudi mnenje, da moramo popustiti višji sili, ne odgovarja položaju. Zakaj te sile ni, ampak se zahteva od nas, da Reko s svojo voljo izgubimo, da prostovoljno pristanemo na to, da zavladna nad njo Italija. Ne le, da sila ni proti nam, ampak je naravnost na naši strani. Ta sila je Amerika, ki brani naše pravo in ne da Reke Italiji. Zahteva se od nas torej, da igramo svojega zaščitnika, da pustimo na cedilu močnega zaveznika v obrambi našega, in ne njegovega življenjskega interesa. Grozna je misel, da bi se mogli najti ljudje, ki bi na to pristali.

Res je, da moramo misliti na to, da onemogočimo napad Albanije na naše južnozahodne meje. Ali ta nevarnost ne bo odstranjena, ampak povečana, če od vzamemo s silo Arbanasom Skadar, največje in najbogatejše mesto Albanije. — Naš veliki narodni program zahteva, da cela Albanija s svojo svobodno voljo preide v čim tesnejše vojaške in gospodarske zveze z našo državo. V tem je rešitev Arbanasov in njihova in naša lepša bodočnost. Zato moramo opustiti vse, kar bi škodovalo izvršenju tega programa. Vsako nasilje Italije nad Albanijo pa je nam v prilog. Vse sovraštvo Arbanasov bo obrnjeno proti italijanskim vstavljevcem, in v odločilnem trenutku ne bo imela Italija prilike, da proži preko Albanije roko Bolgarski: italijanski imperijalizem bo našel v Albaniji svoj grob. Upravičena težnja Črne gore, da vzpo-

stavi kulturne in gospodarske vezi s Skadrom, ter potreba naše države, da po drinski dolini veže Kosovo z morjem, bodo gotovo poprej našla uzadovoljenje v sporazumu z Albanijo, ne pa v sprejetju danajškega daru, kateri nam ponuja sedaj Nikita in Italija. Za varnost naše južnozahodne meje nam je prijateljstvo Arbanasov veliko večjega pomena nego kakršnakoli italijanska vojna sila. To prijateljstvo se je že ob priliki tragičnega umika l. 1915 izborno izkazalo.

Pustiti Reko Italiji pomeni neizogiben spopad med nami in Italijo. Spopadu izogniti se moremo le, če se odreče Italija vsakšnemu vmešavanju v Reko in reški zaliv, kjer življenjski interesi Jugoslavije ne dopuščajo tujega gospodarstva. Baš zato pa mora vsak iskren Jugoslovčan, ki želi trajne prijateljske stike med Italijo in našo državo, odločno odkloniti tudi Nittijev predlog, zato tudi Amerika na takšno kupčijo: za Reko — Skadar ne bo nikdar pristala.

I v vprašanju Reke i v jadranskem vprašanju sploh velja edino geslo: **ne popuščati**. Če Wilson, naš zaščitnik in zagovornik v svetu velikih sil, ne popušča od svoje t. i. Wilsonove črte, zakaj naj bi popuščali mi? Žrtvovanje naših življenjskih interesov v reškem zalivu, bi pomenilo samomor. **Reka je za nas državna, narodna, jugoslovanska potreba**. Italija pa tudi ni v položaju, da sedajno stanje mobilizacije in okupacije našega ozemlja podaljša še eno leto. Njen ekonomski in socialni položaj je takšen, da ji imperativno velevala čim hitrejšo rešitev. In dasi vem, da ne bi Amerika šla za nas v vojno, pa vem tudi prav dobro, da je Amerika s svojimi drugimi sredstvi preveč močna, da bi katerikoli izmed zaveznikov izvedel kaj proti njeni volji. **Italija nujno potrebuje Ameriko.**

Boljševizem, demokracija in slovanska politika.

(Iz govorov ministra za zunanje stvari dr. Beneša in poslancev dr. Kramarja, dr. Ant. Hajna in Fr. Sisa v čehoslovaškem narodnem shromaždenju.)

(Dalje.)

V krasno zasnovanem govoru je odgovarjal

poslanec dr. Karol Kramarž:

«Pravilno bi bilo, da bi se pečal s tem ekspozejem podrobno še le tedaj, ko bo že v naših rokah. Toda to niso vprašanja, s katerimi bi se pečal še le od danes in torej lahko na ekspoze takoj odgovorjam.

To, kar je zunanji minister povedal o starem in novem režimu, mi nikakor ne zadostuje za rešitev težkih zunanje-političnih problemov. Meni se celo zdi, da je tudi v novem režimu gospoda zunanjega ministra, čeprav se dela še tako realističnega, tudi nekoliko romantike. Povedal bom, zakaj.

»Slovanski romantizem«.

Organizačno, administrativno delo, zvišanje kulture, socialna skrb — vse to so stvari, o katerih, mislim, tudi ob starem režimu ni bilo nikakega spora. — Jaz sem med Vami najstarejši parlamentarec in propovedujem to, v kolikor se spominjam, že trideset let. V tem torej ne morem najti nič novega... Prosil pa bi tu, da bi o starem Slovanstvu ne govorili pavšalno na ta način, kot je govoril gospod minster zunanjih zadev. Jaz sem bil vedno Slovan in sem vedno glasil slovansko misel; mislim pa vendar, da sem bil vedno daleč proč od vsake romantike. Jaz mislim, da je bilo, zlasti potom Neoslovanstva, katero morem zapisati na svoj račun, omogočeno spraviti slovanski realizem iz stare romantične smeri v realne razmere. A novo Slovanstvo v teh pozitivnih ciljih gotovo ni bilo nič drugega, kot novi režim, katerega nazivlja zunanji minister povoljni politik. Neoslovanizem ni bil nič drugega, kakor novi ministrov režim, samo da že pred vojno. V njem ni bilo niti malo romantike. Na-

sprotno. Ravno zato, ker smo hoteli pozitivno politiko, ker smo hoteli Avstrijo, nismo fantazirali o nikaki svetoborni politiki, ki bi razbijala državo. V letu 1908 smo to popolnoma odkrito priznali. Toda mi smo sanjali le o tem, da bi v intenzivnem kulturnem in političnem delu slovanske narode zblížali in imeli s tem v svetu moralno, a ne politično moč. To je isto, kar je pravil zunanji minister.

Moram konstatirati, da sem že takrat Rusijo bolj poznal, kakor jo poznajo danes drugi. V tem smeru bi tudi presil, naj se nam ne očita, da smo izvajali romantično slovansko politiko vsled nepoznanja razmer. Govorilo se je tudi o navlnih politikih ter bi tudi radi tega želel finejših izrazov.

Jaz bom rekel nekaj družega. Gosp. zunanji minister mi bo odpustil, če rečem, da je tudi malo pozabil na to, kar je bilo pred vojno in česar je bil tudi sam deležen. Jaz razumem dobro, da je bil zunanji minister, vsled svoje velike delavnosti, katero je razvil v tujini, tako zelo zaposlen, da je lahko pozabil to, kar je bilo prej. Toda on je bil enkrat na Češkem in bil je tudi v mafiji (češka zarotniška družba med vojno proti Avstriji) in se bo torej spominjal, da sem jaz prinesel v mafijo idealni program slovanske federacije, ker sem pričakoval od Rusije zmage. Gospod tovariš Beneš ni proti temu nič ugovarjal.

Moram reči odkrito, da je mnogo tega, kar je g. minister pravil o Rusiji, sicer ex post resnica, toda takrat niso bili vsi tega nazora.

O pripravljenosti in nepripravljenosti Rusije k vojni.

Se pred kratkim sem čital intervju genijalnega generala, mislim da Mackensena, kateri je rekel, da Rusija ni bila nikdar tako pripravljena za vojsko, kakor takrat in da je bila boljše oborožena in opremljena, kakor nemška armada. — Seveda je bila Rusija pripravljena samo na par mesecev vojne, a ne na dolgo dobo. Suhomlinov pa je tu izvedel svoje izdajstvo ali napako — kakor hočete to nazvati, da se ni pobrigal za municijo, ko je trajala vojna dalje in da je prišlo celo do Gorlic. A prosim, tudi mi nismo bili pripravljene na tako dolgo vojno in nobena druga država, ker so bili vsi vojaški strokovnjaki in najboljši strategji prepričanja, da vojna ne more trajati dalje kot 4 do 5 mesecev. Na to so bili vsi pripravljene. Ko pa se je z zakopno vojno, katero so prinesli Rusi, ki so imeli zakope v Ruski-Poljski gotove, pokazalo, da bo trajala vojna dolgo, je nastal v Nemčiji in Avstriji preobrat industrije v vojno industrijo. Na to so delali tudi v Angliji in Franciji, a v Rusiji niso bili zmožni tega napraviti, ker je bil Suhomlinov za nič. Suhomlinov je pošiljal ruskemu generalnemu štabu naravnost lažnjiva poročila, da imajo posamezni oddelki ruske armade dovolj municije, čeprav niso imeli nič in še le tedaj, ko je bil Suhomlinov že odstranjen, so začeli civilni elementi organizirati produkcijo municije itd.

Rusija je bila pripravljena, kakor vse ostale države, in to je pravzaprav cela sreča vojne, da je bila Rusija pripravljena. Če bi Nemčija vedela, da je Rusija tako pripravljena, bi nikdar ne izvajala tega začetnega načrta, zbiti najprej Francijo in iti še le na to nad Rusijo. Rusija je bila mnogo prej na mejah, kot so Nemci pričakovali in so šli Rusi na prošnjo Francozov tako naprej, da se niso zavarovali niti z rezervami in da so morali Nemci združevati armade in vreči cele armadne zbere v Rusijo. To so plačali Rusi s Tannenbergom, a na drugi strani so Francozi izvojevali Marno in s tem je bila vojna odločena.

Rusija je bila pripravljena samo na kratek čas vojne, imela je v sebi tudi organizatorično zmožnost, ker je pozneje izdelovala municijo in vse druge stvari, toda v tem momentu je imela na čelu tega lumpa, lahkomiselnega Suhomlinova, ki je imel za ženo židovko in pravil, da je vsega dovolj in da je vse poskrbljeno.

Gnilobe je bil kriv carski režim.

ki je naučil ljudi revolučne romantike, a ne dela, ki je hotel v vsakem človeku uničiti individualne čine in zavest odgovornosti, tako da pozneje ljudje v praktičnosti niso imeli v sebi energije, katere je treba in so se bali gotovih energičnih sredstev, ker je to bilo proti temu, kar so celo življenje proglašali. Odstranili so kazneni smrti v armadi, ker so bili celo življenje proti kazni smrti in so s tem zgubili vojsko in Rusijo. Bili so zelo plemeniti. Videli so, da so petrogradski regimenti podkupljeni z nemškim denarjem in se niso branili proti temu, ko je petrogradski regiment izjavil, da ga ne smejo poslati iz Petrograda na fronto, ampak mora tja iti drugi. Oni so to pripuščali in se tako umikali korak za korakom, tako da končno drugega odpora že niso mogli več premagati, ker so kozaki rekli Kerenskemu: če ste se tako sramotno obnašali napram Kornilovu, nimamo mi vzroka Vas braniti. Lenin je delal največje komplimente staremu carskemu režimu. (Dalje sledi.)

Politične vesti.

† Dr. Draža Pavlović.

Dne 3. tm. je umrl nagle smrti, od kapi zadet, predsednik Narodnega predstavništva dr. Draža Pavlović. Še jutraj je bil v Nar. predstavništvu čisto zdrav, ko je okrog 11. ure prišel domov, mu je postalo slabo in je bil kmalu mrtev. Prebivalstvo Beograda je bilo konsternirano. Ves narod žaluje za enim najuglednejših in najčestitljivejših javnih delavcev naše države. Za narodno osvobodjenje in ujedinjenje ima velike zasluge. — Star je bil 54 let. Gimnazijo je izvršil v Srbiji, vseučilišče v Freiburgu v Švici; bil je najprej gimnazijski, kasneje vseučiliščni profesor. Delal je mnogo na književnem in kulturnem polju. L. 1896 je bil na programu radikalne stranke izvoljen v srbsko narodno skupščino, pozneje v emigraciji pa je stopil proti politiki radikalcev v ostro opozicijo. V Parizu se je pridružil skupini Koste Stojanovića, ki je bil v demokratsko-socialistični vladi poljedelski minister. Po prevratu se je Pavlović vedno bolj oddaljeval od radikalne stranke in stopil z njo v odkrit boj. Kot politik in človek je bil nad vse pošten in nepristranski. Dasi je bil član najmanjših parlamentarne skupine, ga je Nar. predstavništvo takoj početkom izvolilo predsednikom, kot tak je močno uplival na razvoj političnih razmer v državi.

K položaju v Beogradu o Veliki noči je omeniti nastopno: Demokratska zajednica je javila Protiču, da se ne more spuščati v nobena pogajanja s parlamentarno zajednico, dokler Protičeva vlada ne poda ostavke. Regent je sprejel 2. tm. v avdienco predsednika Nar. predstavništva dr. Pavlovića, ki ga je informiral o stanju krize, izjavil, da vlada nima kvorumu, da je redno delovanje parlamenta izključeno, in da je edini izhod iz krize razpust parlamenta. Nove volitve naj izvede ali na podlagi sporazuma med strankami sestavljena ali pa nevtralna vlada.

Dr. Smodlaka o notranjem položaju države. Napram uredniku zagrebške »Riječi SHS« je dr. Smodlaka, ki se je mudil te dni v Zagrebu, izjavil, da ga je pri nastopanju za koncentracijsko vlado vodil v prvi vrsti zunanji položaj in potreba notranje ureditve socialnih, gospodarskih in upravnih razmer v državi. Kakor danes kaže, je med strankarskimi skupinami nepomirljiva tendenca. V tem slučaju ostane naravno kot edini izhod nevtralna vlada, sestavljena iz nevtralnih parlamentarnih oseb, iz oseb izven parlamenta in uradnikov. Nekateri se boje, da bi to bilo težko, češ, da tudi neutralski nagibajo več ali manj k eni ali drugi obstoječih političnih skupin. To bi ne škodovalo; glavno je dobra volja na vseh straneh. Izraziti pristaši obeh parlamentarnih blokov bi morali izpasti iz kombinacije.

Ta vlada bi morala predložiti parlamentu volilni red in izdelati načrt ustave. Razpisala bi volitve in jih objektivno izvedla. To bi bil najboljši izhod iz današnje krize.

Pravi vzrok Ribarčeve demisije. — Trgovci-izvozniki so imeli te dni v Beogradu protestni shod, na katerem so zahtevali, da se preklicajo vse od bivšega trgovskega ministra Ribarca izdane izvoznice, katere je izdal ljudem, ki niso trgovci-izvozniki, da, celo tujcem, Nemcem! S tem, da je izdal Ribarac izvoznice le svojim pristašem, upeljal je nečuvno korupcijo, ki nima para. Od opravičenih izvoznikov so za njegovega ministrovanja dobili le trije izvoznice, pa še ti so jih odklonili, ker ne marajo sodelovati v tako umazanem gospodarstvu. Sedaj je umevno, zakaj je Ribarac tako najino zahteval odobritev svoje demisije.

O jadranskem vprašanju, posebej glede Reke je zadnji čas prišlo v javnost veliko različnih nasprotujočih si vesti, da skoro ne kaže o njih resno razpravljati. Ena vest pravi, da ponujajo Italijani Jugoslaviji za Reko — Skadar; druga pa, da so se Lahji že udali v usodo, da izgube Reko, ki se naj za nekaj let internacionalizira, potem pa preide v roke Jugoslavije. Beležimo te vesti le kot kronisti.

Plebiscit za Črno goro? Poročila iz Londona z dne 6. tm. javljajo, da je londonska konferenca sklenila, da mora Črna gora z glasovanjem odločiti, ali hoče ostati samostojna ali pridružena Jugoslaviji. — Vzdržimo se — ker oficijelnega potrdila te vesti še ni — za danes vsakega komentarija. Če je poročilo resnično, dokazuje zopet enkrat, kako tudi resni ljudje znajo nasesti Lahom in Nikiti.

V Trstu so vsi občinski uslužbenci 4. tm. stopili v stavko. Že tri dni stoji vse: tramvaj, vode ni, luči ni itd. Štrajk je političnega pomena; baje hočejo komunisti pokazati svojo moč.

Tudi med Lahji — bele vrane. Iz Italije poročajo, da je te dni eden najbolj vnetih glasnikov Mazzinijevih idej in sloga z Jugoslavo, poslanec G. Salvemini, izstopil iz svoje parlamentarne skupine, ker se ne strinja z njeno protijugoslovansko politiko. Njegovi volilci v Barija so odobrili njegov korak.

Nova Wilsonova nota glede Turčije, ki je te dni prišla v roke zaveznikom, vsebuje v glavnem sledeče. Vzhodno Tracijo razven Carigrada in carigradske okolice je priznati Grški, severni del z Jedrenjem (Odrin), Kirkisio in bližnjo pokrajino pa Bolgarski, ki se je itak morala odpovedati zapadni trakijski obali. Armeniji se mora priznati izhod na morje in ji v to svrhu prisoditi pristanišče Trebizon na Črnem morju.

Volitve na Bolgarskem. V sobranje je bilo izvoljenih pri ravnokar minulih volitvah 113 agrarcev, 48 komunistov, 24 demokratov, 15 nacionalistov, 9 socialistov, 3 pristaši Genadijeva, 7 radikalcev, 7 naprednjakov in 3 liberalci. Celokupno število vseh mandatov znaša sedaj 210. Agrarci in demokrati so na mandatih pridobili, socialisti izgubili.

Avstrijski državni kancler dr. Renner potuje te dni na važne konference v Beograd in Rim.

Iz Nemčije. V ruhrskem ozemlju se nemiri in izgredi ter boji med rdečimi in vladnimi četami še izza zadnjega prevarnega poskusa niso polegli. Zato so sedaj francoske čete začele zavzemati ozemlje. Do 6. tm. so bili zasedeni Frankfurt ob Majni, Homburg, Hanau, Darmstadt in Dieburg. Povsod je proglašeno obredno stanje.

Iz Turčije. Dne 15. aprila se vrši v Carigradu vseturški kongres, katerega se udeležijo zastopniki Indije, Egipta in vse Turčije. Kongres se bo bavil z vprašanjem turške mirovne pogodbe. — Mladoturki so odstavili sultana kot kalifa, češ, da sultan, ki je odvisen od držav in knezov »džavrov« (kristjanov), ni vreden kalifata.

Samouprava Irske. Angleška poslanska zbornica je 31. marca z 348 proti 94 glasovom sprejela zakon o samoupravi Irske.

IZ KOROTANA.

Pliberk. Dne 20. tm. so izkopali truplo pokojnega Jurja Kavnerja, ki je bilo že pred 14 meseci pokopano, ker sta njegova žena in njen sedajni mož osumljena, da sta ga svojčas zastrupila.

V Željah se vrši v nedeljo, dne 11. aprila pred cerkvo shod, na katerem se bo razpravljalo o gospodarskem in političnem položaju.

V Borovljah se ustanovi ekspozitura generalnega komisarijata za promet in turistiko v Sloveniji.

MARIBORSKE NOVICE.

Klerikalna nestrpnost. Poročali smo, da je imela nedavno demokratska stranka shod v Mariboru. Iste dni se je vršil v Hočah misijon, pri katerem je ondetni misijonar ščuval ljudstvo raz prižnico, da »ne bo pokopan v blagoslovljeni zemlji in ne bo opravil molitve ob njegovi krsti duhovnik onemu, ki bi šel na ta shod.« To jeziško ščuvanje presega vse meje in označuje le predobro vso klerikalno nestrpnost. Se-li mar vračamo v predvojnne čase, ko je bil klerikalizem avstrijski adut? Prepričani smo, da bo ta slepa zagrizenost dovela ljudstvo vendar že do tega, da bo obrnilo tem hujšakoljnim klerikalnim petelinom hrbet. Prav skoraj bo prišel dan, da bo odzvonilo za vedno tej klerikalni nestrpnosti. Grob si pa pripravljajo ti nestrpneži sami, pahnilo jih bo vani ljudstvo.

Iz vojaškega skladišča v Mariboru je ukradel neki dosedaj še neznan vojak 1000 zavojčkov turškega tobaka in 40 kg masti v skupni vrednosti 5500 kron. — Stvari je spravil pri neki branjevki, katera je oddala iste neki drugi ženski in ta zopet neki hišni posestnici, katera je stvari skrila na podstrešju. Policija je našla le še 612 zavojčkov tobaka in pa ukradeno mast. Vojaka upa policija kmalu izslediti.

Avstrijske komunistične agitatorje Gebhardta, Štora, Havlička in Mittermayerja, ki so prišli dne 1. aprila preoblečeni kot železničarji in opremljeni tudi z dotičnimi legitimacijami v Maribor, so tam takoj spoznali ter jih s prvim strojem odposlali zopet nazaj v Gradec. Njih namen je bil sejati komunizem med našim mariborskim proletarijatom.

III. simfonični koncert v Mariboru. Mariborska divizijska godba v Mariboru priredi pod vodstvom kapelnika Ferdona Herzoga, v slavnostni dvorani pivovarne Götz, dne 10. aprila 1920 ob 20. uri (ob 8. uri zvečer) III. simfonični koncert. Izvaja se: Smetana »Ma vlast« (»Moja domovina«), ciklus šesterih simfoničnih slik (»Višehrad«, »Vltava«, »Šarka«, »Z českých luhů a hájů«, »Tabor« in »Blaník«.) Predprodaja vstopnic v trgovini muzikalij Jos. Höfer in v papirni trgovini Zlata Brišnik, Slovenska ulica od 6. aprila 1920 naprej. Čisti dobiček je namenjen invalidom.

Izgnali so iz Pesnice nad Mariborom upravitelja posestev »Heimstättenbank« Karola Freiss, ker se je kljub strogi prepovedi vrnil v Jugoslavijo. Ob enem je bil kaznovan z globo 400 K.

Umrla je 2. tm. v Mariboru gospa Anica Bučar roj. Gerzetič, učiteljica v Zidanem mostu. Pokopali so jo 4. tm. na pobreškem pokopališču.

CELJSKE NOVICE.

Poslovanje pri Mestni hranilnici v Celju pod bivšim nemškim odborom je bilo res »vzorno«. Imeli bomo priliko se s tem gospodarstvom — na veliko veselje vodilnih krogov celjskih Nemcev! — obširno baviti, tako da bo končno v nič razpadla bajka o vzornem nemškem gospodarstvu. Danes pribijemo samo sledeče: Nemški odbor Mestne hranilnice ni podpisal le za zavod sam 6 milijonov K vojnega posojila, ampak tudi za vlagatelje še poleg tega 6 milijonov kron, tako da ima skupno 12 milijonov kron vojnega posojila. Zgodilo pa se je dalje z večnostjo celega nemškega odbora, da je član načelstva dr. Jabornegg, bivši celjski župan, po prevratu pred odhodom v Gradec Mestni hranilnici v Celju prodal svoje vojno-posojilne papirje v znesku 350.000 K po nakupni ceni. Seveda tirja sedaj v imenu Mestne hranilnice vladni komisar dr. Kukovec ta denar nazaj, kakor so ga morali v podobnih slučajih vrniti razni nemški mogotci pri hranilnicah v Brežicah in Ptujju. Zadevo bomo zasledovali.

»Mali Moric« v celjskem nemškem lističu v živahnih barvah slika »mrzlične« priprave za sprejem regenta v Hrvatski in Sloveniji, o katerih pa seveda nihče ne ve, in oznanjuje, kako bodo naši Nemci regentu o priliki poseta povedali vse pritožbe o krivicah, ki se jim gode. Človek bi se malemu nemškemu Mortcu od srca smejal nad njegovo naivnostjo, ko bi ne šutil nesramne politične lopovščine v stalnem gobezdanju celjskega lističa o nekih namišljenih krivicah, ki se

baje Nemcem gode, o katerih pa v resnici nihče nič ne ve in ki eksistirajo samo v razgretih glavah raznih elementov, ki so še vedno Jugoslavo le navidezno, škilijo pa v Nemčijo, kakor so nekdanj. Čas je, da oblasti vednemu ščuvanju naših Nemcev s strani nemškega lističa, ki jim iz priznane hudobnosti slika vedno hudiča na steno v obliki nekih namišljenih krivic, napravijo konec. Naj povejo Nemci (pravi Nemci!!) konkretno, v čem te krivice obstoje, potem se bomo resno naprej menili. Doktor pa ne pridejo s konkretnimi podatki, pa je vedno fraziranje o krivicah in v lepšo obliko zavito ščuvanje, ki ga ne bomo trpeli.

Velik slavospev nemški kulturi, nemški podjetnosti in — človekoljubnosti je — kakor že večkrat — zapel celjski nemški listič zopet v svoji velikonočni številki. Nimamo nič proti temu, če listič prepisuje iz raznih starih nemških listov že tisočkrat obrabljene fraze in to kot svežo hrano ponaja svojim častitim bratcem, samo bi bilo primerno, da jim pove tudi sveto resnico, da je nemško »človekoljubje« izzvalo strašno svetovno vojno, ki je vrgla celo človeštvo v nepopisno bedo in neščeco. Naj pojasni svojim maloštevilnim bralcem »človekoljubje« Viljema, katerega vneti čestilci so bili duševni očete celjskega nemškega lističa vsikdar, ki je med vojno nešteto krat cinično izjavil, da mora zmagati nemško orožje in če bi svet propal. Še le potem bodo dobili ti bralci pravi pojem o nemški kulturi in nemškem »človekoljubju«.

V mestni sosvet celjski je namesto odišlega Vikt. Moškona imenovan pekovski mojster Franc Koren.

Urad zoper navijače cen, verižnike in tihotapce pri mestnem magistratu v Celju. Kakor smo že svoj čas javili, počel je 18. tm. ta važni urad poslovali tudi v našem mestu na podlagi min. naredb z dne 7. marca 1919. Ur. list št. 81. — Navajamo tukaj nekoliko pravomočnih obsodb: Poročali smo že, da je policija zajela nekega **Grilanc Rajmunda** in njegovo ženo **Marijo** iz Saleža pri Sežani, ki sta veržila in tihotapila z zlatino ter sta bila oddana v preiskovalni zapor tukajšnjega okrožnega sodišča. Sodišče je zadevo odstopilo zgorajšnjemu uradu, kateri ju je v svoji kompetenci obsodil vsakega na 2000 K globe in po 14 dni zapore in zaplembo zlatine; globo sta obsojena plačala takoj in kazni tudi nastopila brez priziva. — V drugem slučaju izposloval si je **Jožef Streašnek**, kmet iz Dobravelj, pri svoji občini nakaznico za usnje za 7 oseb. Kupil je usnje pri tvrdki Stössl v Celju po 107 K kilogram. Med potom domov mu je ponudila neka **Marija Šuster** nekaj dobička, ako ji odstopi nekaj usnja. Bližnji čevljar je usnje zvedeniško prirezal in ko sta ga stehala, je imel del Šusterjeve 1 kg 34 dkg, za kar je zahteval Streašnek 168 K; ker mu je Šusterjeva ponujala samo 150 K, se kupčija ni sklenila. Čevljar je stvar naznanil in Streašnek je bil kaznovan z globo 400 kron, 7 dni zapore in zaplembo usnja, Šusterjeva pa 50 K globe in 7 dni zapore. Priziva nista vložila. — Nadalje je bila obsojena **Marija Pušnik**, kmetica iz Kalobja, na 40 K globe in 6 dni zapore ter zaplembo mleka, katero je prodala dveh gospema, eni po 6 K in eni po 7 kron, za vsakokrat po 1½ litra. Kmetica **Jozeta Pesanec** iz Grobelnega je ponujala na trgu 1½ litra mleka za 7 K ali pa po 4 K liter in tobak; kazen 40 K, 6 dni zapore in zaplemba mleka. — **Konrad Temel** bil je orožnik na železnični postaji v Gradcu. Prosil je za odpust iz službe ter se vrnil v domovino v Dravograd. Vzel pa je seboj tudi 11 škatljic saharina, katerega je hotel vtihotapiti; vendar mu je prišla straža na sled. Priznalo se mu je 600 K globe, 14 dni zapore in zaplenilo vseh 11 škatljic po ½ kg saharina. Plačal je globo ter prosil za takojšnji nastop kazni. —

Mnogo slučajev še pa teče in bomo prihodnjiki poslužili javnosti tudi z bolj znanimi imeni, kar bo gotovo pripomoglo k čiščenju v našem gospodarskem življenju. Občinstvo pa naj pri zasledovanju oderuhov in navijačev cen ne gleda na osebo in stan, z vso odločnostjo, vendar pa ne v slepi strasti, temveč strogo objektivno, sodeluje.

Javno pismo. Prejeli smo: Gospod Westermayer! Ker tako odločno zanikate pripadnost k Jugoslaviji, potrudite se k policiji ter ji povejte, kako Vas vleče srce »tja gori«. Ni vrag, da se ne bi izpolnile Vaše prekipevalne želje za pripadnost k Avstriji. — Ako Vam za sedaj na Vaše drzno in nesramno širokoustenje

dam le ta nasvet, sem gotovo kulanten dovolj. Mesto ječe Vam želim s tem le Vaš toli zaželjeni raj. — Eden izmed poslušalcev Vašega psovovanja na Babnem proti Jugoslaviji.

V morju je baje utonil neki mornariški podčastnik Rudolf Zdove iz Celja. Zdove se je baje nahajal s 4 drugimi podčastniki dne 22. marca tl. v Boki kotorski na službeni vožnji. Vsled nastale nevihte so 4 podčastniki, med njimi tudi Zdove, utonili, rešil se je le neki Oblak.

Tatvina v vojaškem skladišču. Iz tukajšnjega vojaškega skladišča je zginilo 6 rjuh, 2 beli odeji, podplati, nahrbtniki i. dr. Policija je zasledila kot osumljena storilca nekega Ropotarja Miho iz celjske okolice in Janka Tevžiča. V zadevo je zapleten tudi neki pešec Bezgovšek in Karl Maček. V zaslišanju izpovedal je tudi priča Glušič, da je dne 3. marca tl. vdrl v vilo Gugenthal na Ponikvi, da je mogel dokazati svoj alibi, ker so ga sumili, da je isti bil ta dan pri zgorajšnji tatvini udeležen. Preiskava pri sestri Ropotarja, Mariji Zupanc v Medlogu, je spravila vso vojaško last na dan. Stvar se sodnijsko ni končala.

Za Dijaško kuhinjo v Celju je gosp. Al. Finžgar, imejatelj glavne tobačne zaloge v Celju, za neki na vrtni veselici pri Grenadirju dne 5. aprila dobljeni dobiček izlicital v gostilni Božič na Bregu 135 kron.

Dijaška kuhinja v Celju. Ob poslovnem večeru g. dr. Avg. Reismana zbrali njegovi prijatelji v gostilni pri Božiču »na škarpi« 200 K; ga. Ada Baebler, poročnikova soproga, mesto cvetja na grob svaku dr. Rojcu 100 K.

Kino Gaberie. Ker film »Nevarna igra« ni došel, se predstavlja danes v sredo in jutri v četrtrek učinkovita drama v 4 dejanjih in predigro »Carski diamanti«.

Ukradeno. Pri prenovljevanju gozdne hišice videla je mestna elektrarna, da ji je bilo iz zaprtega skladišča ukradene mnogo žičnega materiala, žarnice itd. v skupni vrednosti čez 1500 K. — O tatovih še ni sledu.

Tatica. Neka Helena Kotnik, ki je služila pri protestantskem župniku gosp. May-u in dr. Golitschu, je pokradla tekom svojega službovanja svoji gospodi za več tisoč kron obleke in perila.

Vsak Jugoslovnan mora biti član »Jugoslovanske Matic«!

DNEVNE NOVICE.

Prehranjevalna kriza — krivda dr. Korošca. »Slovenec« hvali dr. Korošca kot železniškega ministra. Slavospev je namenjen »čudežem«, katere dela dr. Korošec na železnicah. Če funkcionira sedaj železnični promet nekoliko bolje, je to gotovo znamenje, da predniki dr. Korošca v železniškem ministru niso spali, ker nikdo ne bo verjel, da je dr. Korošec v par tednih uredil, kar je bilo po mnenju njegovih slaviteljev pokvarjeno v prejšnjem letu! O prehranjevalni krizi, ki pa je neposredna posledica nezmožnosti dr. Korošca kot svoječasnega prehranjevalnega ministra, pa seveda »Slovenec« molči kot knjiga s sedmimi pečati. Dolžnost dr. Korošca bi bila takrat, da bi bil naredil načrt za prehrano za tekoče leto do žetve. Brigal se je seveda za razne ženske »cipelice«, prehrana pa mu je bila španska vas. Poklical si je kaplana Juvana kot načelnika v ministru, Juvan je protežiral svojega sorodnika čevljarja ali usnarja Kregarja, ki je postal na mah glavni žitni liferant za Slovenijo. Kregar pa je eden glavnih členkov verižniške verige (Mejač, Erzin i. dr.), ki so sedaj pod ključem. Ti pa so morda najnedolžnejši med verižniki, katerih poglavitni se sedaj še prosto gibljejo. Če bi bil Kregar vesten uradnik »Žitnega zavoda«, bi bil svoj čas lahko nabavil toliko žita, da bi bila »Slovenija« preskrbljena do žetve. Saj je jeseni stalo žito 1.50 K kilogram. Kregar je sicer lansko jesen res nakupil mnogo, skoraj vse žito v Banatu, vendar pa je v družbi z židom Grünbaumom in drugimi na stroške naših konzumentov isto zopet drago prodal. »Žitni zavod« mu je bil le uradna firma, pod katero je ugajal svoje nečedne manipulacije kar na debelo. Ako bi v to kdo gošteno posvetil, prišli bi pri tej korupciji, ki sega tja v Koroščevo prehranjevalno ministru, do marsikaterega klerikalnega odličnjaka, ki je pomagal spraviti Slovenijo ob živež. Nemara bi zadel svit tudi mili-

jonske volilne fonde VLS, o katerih še ni rečena zadnja beseda.

Iz Protič-Korošičeve vladne službe izstopajo zapored člani klerikalne stranke. Načelnik ministrstva prehrane Juvan gre v službo Gospodarske zveze v Ljubljani, g. dr. Slokar, generalni inšpektor ministrstva financ gre k neki banki —; istotako g. dr. Jež, načelnik invalidskega oddeljenja v ministrstvu za soc. skrb, gre v privatno službo. Ta gre radi tega, ker mu radikalno-klerikalna vlada ne da sredstev za invalide, zakaj pa gresta prva dva, se ne ve. Govori se mnogo. Oba sta odlično udeležena pri dosedaj izdanih izvoznih, Slokar kot šef Centralne uprave, Juvan kot šef prehrane . . .

Sramotni dezertjerji. Iz kragujevske topničarske podčastniške šole so dezertirali brez vzroka neki Anton Penzoza iz Jordan v Istri, Anton Jankovič iz Loke na Kranjskem, Anton Jakončič iz Kozine, Anton Tombah iz Trnovca na Kranjskem in Franc Obran iz Bukovca na Štajerskem. Ker je vzgoja in prehrana v tej šoli vzorna, je sramota neopravičenega ubega tem večja.

Slovensko gledališče v Ljubljani je s 1. aprilom podržavljeno. Upravnik je dr. Milko Lubec. Za dramaturga dramskega gledališča je imenovan Pavel Golia.

Klerikalna korupcija z izvoznici. V času, ko primanjkuje v Sloveniji živil, izposlovali so klerikalni poslanci v Beogradu dovoljenje za izvoz 300 vagonov koruze v Švico, kar jim bo seveda zopet neslo lep milijonski dobiček, s katerim bodo podprli SLS volilni fond. Za »prehrano« Slovenije so se pa ti »rodoljubi« zadovoljili s 100 vagoni otrobov! Gotovo pa je, da bo klerikalno časopisje zopet vpilo, da je to laž. Breje bo zopet zaplenil na papirju živila, namenjena za izvoz, v resnici bo pa dovolil »svojim prijateljem« izvoz koruze v Švico, ljudstvu za hrano pa delil — otrobe!

Nov urad za izvoznice je Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Organi južne železnice so zaslačili nekega inženjerja Aufrechta, ki je izvozil v Avstrijo 6000 kilogr. moke, 500 kg masti in 500 kg suhega mesa. Aufrecht je pa izjavil, da je dobil izvozno dovoljenje od — Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani, kar je vzbudilo veliko senzacijo. Kako pride ta zavod do izvoznice, še dosedaj ni jasno, upravičen pa je sum, da so zapleteni v afero precej odlični klerikalni veljaki. — Bomo videli!

Nevarno je obolel naš vojskovodja, vojvoda Živojin Mišič, ki leži v Parizu na nevarni bolezni. Njegovo stanje vzbuja resne skrbi v družini. Vojvoda leži zadnji čas v postelji.

Razoroženje Črnogore in drugih krajev našega kraljestva, kjer obstaja krvna osveta in preti nevarnost, da se prebivalstvo upre vsled rovanja tujih agentov, je odredil notranji minister.

Med Jugoslavijo, Čehoslovaško, Poljsko, Rumunijo in Grško hoče pripraviti rumunski politik Take Jonescu zvezo.

Za vojne sirote je odobril ministrski svet 15 milijonov dinarjev kredita, da se ustanovijo zavetišča in podpore. Najprej se bodo ta zavetišča ustanovila tam, kjer so kraji vsled vojne največ trpeli.

Prevrat je prespal! Prejel smo: Ze lansko leto ste grajali postopanje onega celjskega notarja, ki je pol leta po prevratu še vlagal pri sodnji nemške zemljeknjižne predloge. Ravno isti gospod pa še tudi sedaj — poldrugo leto po prevratu! — poverjuje podpise slovenskih strank v nemškem jeziku. Dokazi na razpolago. Bi bilo škoda vsake nadaljne besede.

Jugoslovanski ženski kongres se vrši 5. maja v Zagrebu.

Sedemdesetletnico praznuje 29. maja ljubljanski knezoškof dr. Jeglič. Klerikalne organizacije po celi Sloveniji so potom strankinega vodstva pozvane, naj proslave ta dan s primernimi prireditvami.

Mihajlo Polit Desančič, znani srbski narodni bорец v Vojvodini, ki je skoro vse svoje življenje prebil v težkih političnih bojih proti Madjarom in Nemcem, je umrl v Velikem Bečkereku v 87. letu starosti.

Uvedbo kart za moko za državno oskrbljene uporabnike predlaga v »Slov. Narodu« ptujski okr. glavar dr. O. Pirkmajer, pa ne po načinu ominoznih avstrijskih krušnih kart, ki so določevate dnevno porabno količino v gramih, ampak karte v svrhu enostavnega načina kontrole in kot pripomoček pravične razdelitve, ki naj izključuje zlorabo v nedo-

pustne namene, ker je dejstvo, da mnogi kupičijo velike zaloge moke v spekulativne, verižniške svrhe.

K vprašanju prehrane. V nadaljevanju svojih člankov v »Slov. Narodu« o prehrani predlaga dr. O. Pirkmajer, naj se izda nujna odredba, da mora vsako velepodjetje, ki prodaja ržnje ali moko, oddati po določeni ceni polovico zalog državi, ki naj za ostalo blago omogoči izvoz iz države, pa še le potem, ko je zagotovljena preskrba naših državljanov.

Glavno podružnico Jugoslovanske Matice osnujejo v Zagrebu za Hrvatsko.

Slovanofilski ruski list »Novoje Vremja«, ki je svoječasno izhajal v Moskvi in katerega glavni urednik Suvorin je koncem marca prišel v Beograd, začne — kakor čujemo — zopet izhajati in sicer v Jugoslaviji.

Razpisana je tobačna trafika v Velenju št. 61 do 22. aprila.

Petdesetletnico obhaja letos slovaški list »Narodne Noviny«, ki izhaja v Turčanskem Sv. Martinu od l. 1870. List je pod madžarsko vlado bil izpostavljen stalnemu preganjanju.

DOPISI.

Iz Savinjske doline. Kakor v drugih stvarih, so tudi pri draginji lesa v prvi vrsti krivci — verižniki. Pri nas je to verižništvo silno razvito. Vsak dninar in hlapec, celo ženske, sploh vsi delamrznji ljudje trgujejo z lesom. Lesni trgovec, ki plačuje obrtni davek, mora mnogokrat kupovati les od 4., 5. ali 6. verižnika, ki dela s 50% in več dobička. Slačaj: Kmet je prodal les verižniku A. po 100 K m³, ta verižniku B. po 150 K, ta verižniku C. po 200 K. Les je prišel nazadnje na 350 K in je bil petkrat verižniškim potom prodan. Takih slučajev je polno. Oblasti bi naj vmes posegle in temu neupravičenemu trgovanju napravile konec. Kdor se ne izkaže z obrtnim listom, naj bi se mu takoj ves les zaplenil. Orožniki imajo tudi nalogo, da čuvajo legitimno trgovino. Boj verižništvu, ki je obenem boj draginji!

Mozirje. Kakor slišimo, uspevajo pevske vaje v Mozirju prav dobro, osobito dne 29. marca je vaja dobro uspela, in tako upamo in z veseljem pričakujemo, ko bomo lahko pozdravili prvič nastopivši domači pevski zbor. Pristrčno se zahvaljujemo požrtvovalnim organizatorjem mozirskih pevcev.

Šoštanj Smrt je zatislila trudne oči posestniku in klobučarju g. Ivanu Šmigovcu, ki je v marljivem delu v času svojega 20-letnega bivanja v Šoštanju dvignil svojo obrt, se trudil zlasti v zadnjem času kljub težki, dolgoletni bolezni kot ustanovnik in načelnik za novoosnovano klobučarsko zadrugo, poleg tega pa sodeloval z njemu lastno vestnostjo in pridnostjo v sosvetu, pri Obrtnem hranilnem in posojilnem društvu itd. Pevski zbor Šaleške Citalnice izgubi v njem svojega agilnega člana in dobrega peva. Mnogobrojno spreinstvo na njegovi zadnji poti, številni venci, žalostinke pevcev pod vodstvom g. Tajnika, vse je dokaz, da vemo ceniti delo, ki je izpolnilo njegovo življenje, in da mu ohranimo misel tiho in pobožno! Blag pokoj njegovi duši!

Mala Nedelja. Tukajšnji tamburaški zbor priredi na belo nedeljo 11. aprila v šoli veselico z zelo zanimivimi tamburaškimi in pevskega točkami ter vojaškimi burkami: »Kapetan in njegov sluga« in »V ječi«. Začetek točno ob 3. uri; isti spored se ponavlja ob 5. uri popoldne. — Po prireditvi plesni veček v gostilni Senčar.

Iz ljutomerskega okraja. V našem okraju se je tihotapstvo silno razmahnilo. V nekaterih občinah n. pr. malonedeljske, jurjevske in tomaževske fare skoro ni več hiše, kjer bi ne bilo kakega tihotapca raznih živil v Nemško Avstrijo, odkoder nam prinašajo cele kufe slabega denarja, katerega krožijo pri nas velike množine — seveda v veliko škodo prebivalstva. Cele armade tihotapcev gredo skoro vsako noč po raznih skrivnih potih čez mejo in zopet nazaj. Pri nas pa seveda razna prepotrebna živila tako preplačujejo, da si mi reveži skoro nič več ne moremo kupiti. Kaj res naše oblasti ne bi mogle s primerno odločnostjo napraviti temu početju, ki oškoduje interese ljudstva in države, konca?! — Naše kmečko ljudstvo se ponekod bridko pri- tožuje čez postopanje naše okrajne davčne oblasti, ki pri predpisih davka postopa mnogokrat zelo neupravičeno. Nekega posestnika, ki jim je dokazal, da ni pridelal več kot 20 hl vina, hoče n. pr. prisiliti, da ga je pridelal 45 hl. Povrh pa le-

žijo prizivi prizadelež včas; več ko pol leta nerešeni, tako da se kmete radi in vse mogoče. Gospoda, tako se ne vzgaja zaupanje ljudstva, ki ga itak razni šentariji begajo, do naše države!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Umrl je v Vuzmetincih dobroznani gostilničar in veleposestnik g. Franc Štampar.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Zaupni sestanek JDS v Ljutomeru. Na Velikonočni ponedeljek dopoldne je sklicalo Tajništvo Demokr. stranke v Mariboru zaupen sestanek v Ljutomeru. Zaupniki iz ljutomerskega in radgonskega okraja so prišli polnoštevilno. Poročal je narodni zastopnik prof. Voglar o političnem položaju. Izvolil se je poseben okrajni odbor JDS za imenovana okraja, kojemu je zaupništvo naročilo, da se pobriga tudi za gospodarske organizacije. G. notar Koder iz Murske-Sobote je poročal zelo zanimivo o prekmurskih razmerah. Tudi tozadevno so se storili primerni sklepi. Soglasno se je določila nedelja, 25. aprila, za javen demokratični shod dopoldne v Ljutomeru, popoldne pa v Gornji Radgoni.

Zaupni sestanek JDS v Ormožu. 5. aprila se je vršil tukaj sestanek zaupnikov iz ormoškega okraja, na katerem je poročal prof. Voglar o sedanjem političnem položaju. Po živahni debati se je sklenilo, da se vrši v Ormožu v nedeljo, 18. aprila 1920 javen shod JDS.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

»Slovensko trgovsko društvo v Celju« naznanja vsem svojim članom in tudi nečlanom, da se vrši dne 10. in 11. tm. v Ljubljani vseslovenski trgovski shod z zelo obširnimi in važnim vspešnim, ter poziva tem potom vse trgovstvo, da se shoda zanesljivo in polnoštevilno udeleži. Prva skupina odide v soboto z jutrajšnjim vlakom v Ljubljano, kjer lahko dopoldne odbavi vsak svoje posle; istega dne pop. je ob 4. uri v sejni dvorani mestnega magistrata ustanovni občini zbor »Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo«, zvečer ob 8. uri pa v kr. opernem gledališču operno predstava na čast došlim gostom. Druga skupina odide v nedeljo z jutrajšnjim vlakom, ter se obe skupini udeležite ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani hotela »Union« »Vseslovenskega trgovskega shoda«. Pokažimo s polnoštevilno udeležbo, da je trgovstvo stan in organizacija, s katero mora računati država in vsak državljan. Predsednik.

Mezdno gibanje stavbniških delavcev se je glasom poročila iz Ljubljane končalo s tem, da se jim je privolilo 8 K za uro, t. j. dnevno 64 K. Prvotno so zahtevali 12 K za uro.

Shodi posavskih kmetov dne 25. sušca 1920 v Zakutu, Dobovi in Krški vasi, na katerih se je govorilo o ustanovitvi sladkorne tovarne v Posavju, so se prav dobro obnesli.

G. Fran Malasek, strokovni učitelj na kmetijski šoli na Grmu, je prav poljudno popisoval, kako so bile tudi na Češkem klaverne razmere, predno se je vpeljala sladkorna industrija in kako so si potem s sejanjem sladkorne pese pomagali češki kmetje in kako se je razširilo vsled sladkorne industrije blagostanje po celi deželi.

Pojasnjeval je podrobno vse koristi, katere ima kmet vsled sejanja sladkorne pese in iz sladkorne tovarne. Konečno je podučil kmete, kako je ravnati s sladkorno peso.

Kmetje so bili g. predavatelju zelo hvaležni za njegovo predavanje ter so sklenili ne-le, da bodo sami se poprijeli sejanja sladkorne pese, marveč tudi, da bodo svoje sosedje pridobili za to.

Mnogi kmetovalci so naročili že letos seme sladkorne pese in si bodo mogli v jeseni napraviti za svoje domače potrebe nadomestek za sladkor — svoj domači sirup.

Podučni in stvarni govor strokovnega učitelja g. Fran Malasek-a priobčimo v kratkem ter na željo mnogih kmetov tudi recept, kako se dela iz sladkorne pese sirup.

RAZNE VESTI.

Aristokrat Schmied-Zablerow izpuščen. Poročali smo o aretaciji tega naduteža radi žalitve naše straže. Deželno

sodišče v Ljubljani ga je sedaj izpustilo iz preiskovalnega zapora proti varščini jugosl. 20.000 K. Ta nadutež pa je bil sprva še nesramen in je hotel položiti varščino v avstrijskih kronah.

Prepovedan shod monarhistov. Dunajski monarhisti so sklicali pretekli teden na magistrat velik shod z dnevnim redom: Monarhistični preobrat v Nemčiji, o katerem bi imel poročati izdajatelj monarhističnega tednika »Volkssturm«. Dunajska policija pa je ta shod prepovedala.

Javna kuhinja v dvornih hlevih. Na Dunaju pripravljajo bivše dvorne hleve za nameščenje velike dunajske kuhinje.

Zadnja poročila.

Narodno predstavništvo.

Beograd, 5. aprila. Včeraj je dospel v Beograd podpredsednik narodnega predstavništva dr. Ivan Ribar. Na eni prvih sej narodnega predstavništva se vršijo volitve novega predsednika.

Izgređi v prestolci.

Beograd, 5. aprila. Na poziv djakov beograjskega vseučilišča vršilo se je v nedeljo dopoldne zborovanje ob udeležbi dijaštva in meščanstva, na katerem je pozivalo dijaštvo vse činitele jugoslov. naroda, da ščitijo politične pravice prebivalcev in zagotovijo reorganizacijo šolstva in prosvete. Predsednik je nato pozval zborovalce, da se mirno razidejo; zborovalci pa so v tisočglavi množici korakali vkljub policijski prepovedi po Knez Mihajlovi ulici proti Teraziji, kjer je kordon vojaštva, policije in orožništva zabranil nadaljni pohod. Vsled tega je množica obmetavala kordon s kamenjem, pri čemer je bilo nekaj orožnikov in vojakov ranjenih. Pozvana je bila tudi konjenica, nakar je oborožena sila navalila na množico. Pri navalu so bili 3 dijaki ranjeni; nato je kmalu nastal zopet mir.

Prestolonaslednik Aleksander.

Beograd, 5. aprila. V nedeljo zvečer se je šetal prestolonaslednik regent Aleksander s svojim spremstvom po beograjskih ulicah. Ljudstvo ga je povsod burno pozdravljalo in je moral na več krajih korakati med mnogobrojnimi skupinami, ki so ga prijazno pozdravljale. Vsakdo se je uveril, da v naši prestolici meščanstvo popolnoma nič ne nagiba h komunizmu, kakor bi to radi razni komunistični elementi razbojnali.

Beda na Reki.

Deutschaltenburg 6. aprila. Iz Rima se poroča, da se po tržaških vesteh nahaja Reka v obupnem stanju glede prehrane in da je pričakovati, da d'Annunzijeve čete vsak hip zapustijo mesto.

Mirovna konferenca.

Rim 6. aprila. Kakor doznavamo, se sestane vrhovni svet v San Remo še-le 19. ali 20. aprila.

Rusija.

London 5. aprila. Boljševiki so zavzeli Vladikavkaz in luko Petrovsk v Dagestanu. Na Krimu je mir.

Listnica uredništva.

Gomiljsko. Taki osebni napadi politično nimajo trajnega pomena! Kaj drugega!

Požar v Predtrgu pri Radovljici.

Predsedstvo poverjenstva za notranje zadeve pošilja nam sledeči poziv:

Dne 7. tm. je požar upepelil v Predtrgu pri Radovljici osmero posestnikom hiše, gospodarska poslopja, hlevč, skoro vso hišno in gospodarsko oropavo, poljedelske stroje, skoro vso obleko, perilo in obuvale, nekaj živine in prašičev.

Škoda znaša okoli 750.000 K, zavarovalnica je le malenkostna.

Vsled požara je prizadetih 9 rodbin z 51 rodbinskimi člani. Vsi ti so v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je pomoči od drugod.

Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje malih darov po vsej Sloveniji.

Darovi se sprejemajo v Ljubljani, pri poverjenstvu za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in pri mestnem magistratu, drugod pri vseh okrajnih glavarstvih, pri mestnih magistratih v Celju, Mariboru in Ptuju in pri načelniku pomožnega odbora, županu Ivanu Valant v Podtrgu.

Darovi se bodo razglasili v »Uradnem listu« in odkazali svojemu namenu.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prečernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4%)
štiri od sto 401
156-6

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolčine se takoj pojavijo? Slabost? Oj, kako tu oblažujejo bolečine in utrujejo telo masaže s Fellerjevimi pravih Elza-fludom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepčujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza kroglic. 6 skatlica 18 K. Omot in poština posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsa-trg št. 356. Hrvatska. 1590 E 15-8

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, poštenih starišev se sprejme v modni in manufakturni trgovini
Sirec & Drogenik, — Celje.

Defeljno seme

kupite najbolje pri
Jos. Jagodič-u,
Celje, Glavni trg. 514 1

Naznanilo.

Celjski brivci so na svojem sestanku sklenili, da se vsled vedno naraščajoče druginje življenjskih potrebščin in za stroko potrebnega materiala zvišajo cene in sicer:

za britje na 3 K,
za striženje las na 4 K.

507 1 **Celjski brivci.**

Smoking (družabna obleka), skoraj nova je na prodaj. Za pogledati pri Božiču, Gaberje št. 124. 511 1

Moškega, ki se razume pri lesu, sprejemem takoj. Plavec, Kralja Petra cesta št. 19. 506

Star glasovir je po ceni na prodaj. Kje, pove upravništvo.

Rud. Zontič
Celje, Kocenova ulica 2
(v bližini kolodvora).

Izdelovanje vseh vrst čevljev, od priprostitih do najtinejših po dnevnih cenah. 45-12

Štev. 1763.

Razglas.

Vsi zamudniki, ki se še niso v zadnjih 3 letih podvrgli cepljenju koz, se pozivljajo, da pridejo zanesljivo in sicer moški 9. aprila, ženske 10. aprila t. l. v mestno povsetovalnico ob 14. uri, kjer zamujeno cepljenje opravijo. Kdor se ne bi odzval, ali po svojem zdravniku ne dal cepiti, zapade kazni. Mestni magistrat celjski, 2. IV. 1920.

Za vladnega komisarja:
Poljanec l. r.

513 1

Kupim

večjo hišo z gostilno in mesarijo na prometnem kraju v mestu ali večjem trgu v Sloveniji. Ponudbe prosim na upravništvo Nove Dobe. 501 3-2

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki.
Agentura in komisij-sko podjetje. 447 156-5

Stenografinja,

vešča slovenske in nemške stenografije in strojepisja, s poletno prakso, želi v Celju primerne mesta. Ponudbe na upravništvo »Nove Dobe« pod »Marljiva.« 512 2-1

Štev. 1654.

Razglas.

V celjskem okraju se je v večih občinah ponovno pojavila kužna bolezen slinavka. Kakor se je uradno ugotovilo, so jo zanesli zopet razni živinski trgovci odtodno neupravičeni prekupčevalci iz Hrvatske, ki v zadnjem času poplavlja okraj. Ker politična oblast nima dovolj nadzorovalnih organov, da bi tem prenašalcem kuge za sigurno zabranila pristop v hleve in tako preprečila širjenje kuge, ki je v minulem letu povzročila velikansko gospodarsko škodo, ostane edino sredstvo proti preteči nevarnosti zapor celega okraja in mesta. Odredi se torej sledeče:

1. Izvoz parkljate živine (goved, koz, ovac in prešičev) iz mesta celjskega in čez meje mesta je prepovedan. Izjemna dovoljenja izda v posebnih, uvaževanja vrednih slučajih mestni magistrat celjski na pismeno prošnjo, v kateri je natanko navesti število in vrsta živali, ki se jih hoče izvoziti, stajališče te živine in pa mesto, v katero se bo izvozila.

2. Vojaškim dobaviteljem, ki oskrbujejo z mesom garnizije v Ljubljani in Mariboru, je izvoz klavnih goved dovoljen, ako se vrši nakup po dobaviteljih osebnih, ali po oblastveno upravičenih pooblaščenik (uslužbenic) teh dobaviteljev.

Vojaškim dobaviteljem se nalaga dolžnost, da o vsakem nakupu klavne živine obvestijo pismeno mestni magistrat celjski. V slučajih, da se za vojaštvo namenjena živina odpravi po železnici, odpade ta dolžnost prijave, ako vrši pregled živine pred nakladanjem uradni živinozdravnik.

O tej naredbi, ki zadobi veljavnost z dnem razgasa, je takoj obvestiti vse izdavalce živinskih potnih listov. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali po § 63 zakona z dne 6. avgusta 1909, d. z. št. 177 z denarno globo do 1000 K oz. z zaporom do treh mesecev.

Mestni magistrat celjski, 1. aprila 1920.
569 1 Za vladnega komisarja:
Poljanec l. r.

Divje peteline

gači Josip Pajtlar, nadučitelj na Ponkvi, pošta Žalec. 486 5-3

Gostilna „Branibor“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo.
Za obilni obisk se priporoča
99 104-25 **A. Robek.**

Gostilna,

dobrodoča v prometnem kraju Spod. Štajerske se kupi, event. vzame z inventarjem vred v najem. Ponudbe sprejema Jos. Kostanjšek, trgovec v Mozirju. 516 2-1

Pri mestno-občinskem uradu v Slov. Gradcu je razpisana služba redarja.

Plača po dogovoru, prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava. Prosilci morajo biti vojaščine prosti, slovenščine v pisavi in govoru zmožni ter neomadeževanega življenja. Nastop službe s 1. junijem 1920.
515 3-1

Zahvala.

Za vse tolažilne izraze iskrenega sočutja povodom boleznin smrti najinega nepozabnega soproga ozir. očeta, gospoda

Ivana Šmigovca

posestnika, klobučarja, načelnika klobučarske zadruge itd. izrekava tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo. Posebej pa se zahvaljujeva vsem darovalcem krasnega cvetja, pevcem pod vodstvom g. Tajnika za ganljive žalostinke in vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti. Vsem tisočera hvala!

ŠOŠTANJ, dne 29. sušca 1920.

Žalujoča Antonija in Ivan Šmigovc.

508 1

THE LEVANT COMPANY, delniška družba
ZAGREB, Dalmatinska ulica št. 10. Telefon 6-52. Pošt. predal 29. Uvoz vsakovrstnega angleškega blaga.
Zastopstvo vseh največjih angleških industrijskih podjetij. 505

Rabimo vsako množino

hrušovega, črešnjevoga, javorjevoga, orehovoga, bukovega in jelševoga **LESA** in to žaganega ali še v celih kosih.

Ponudbe na: Edmund Moster i drug, Zagreb. 464 6-2

VINO na debelo!
BRAČA KASTL
ZAGREB, Gundulićeva ulica 14.
Telefon št. 21-28. 369 26-13

Ivan Ferlež Celje
Narodni dom

Ekonom

z večletno prakso, absolvent kmetijske in travniške šole v Admontu, vstopi v službo na večji grajščini ali veleposestvu. Ponudbe na upravništvo lista. 502 3-2

Milo za pranje

prvovrstno, 1 poštini zavoj 3 kg fr. 80 K d. kler je kaj zaloga. Naročila je nasloviti na: M. Jhaker, eksportni zavod, Petrinjska ul. 3, Zagreb št. 37. 364 10-9

Staro zlato in srebro, zlat in srebrn denar, bisere in dragulje kupuje po najvišjih cenah
tovarna zlatnine in srebrnine
Celje, Gledališka ul. 4.
459 10-5

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Josić nast.

Franjo Dolžan

Celje
26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega vola“ 22
Prevzema vsa v stroko spadajoča dela. Izvršitev točna in solidna.

Stele, zinnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi:
Marija Baumgartner
287 156-66
Gospodska ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno

Sprejme se

h konjem dober, zanesljiv hlapec, slov. in nem. jezika vešč, ki razumi vsa poljska dela. Plača po dogovoru. Kje, pove

Franc Stamberger
v Šmarju pri Jelšah.
490 3-3

Stare cape in cunje knoper (okipek) čebelni vosek ovčjo volno voščine ščetine kosti 487 3-3

kupuje po najvišjih dnevnih cenah
Janko Artman
Sv. Jurij ob južni železnici.

100
104
-19
Iv. Ravnikar
veletrgovina, Celje,
priporoča špecerijsko blago in vse vrste mineralnih voda na drobno in debelo.

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.